

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 188 (XXXII) — Nr. 57

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 29 ianuarie 2020

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 602 din 10 octombrie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 alin. (4) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004	2–4
Decizia nr. 661 din 29 octombrie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 175 alin. (2) din Codul penal, în interpretarea dată prin Decizia nr. 18 din 30 mai 2017, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală	5–9
Decizia nr. 692 din 31 octombrie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 58 din Legea nr. 38/2003 privind transportul în regim de taxi și în regim de închiriere	10–12
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
102. — Ordin al ministrului finanțelor publice privind stabilirea nivelului comisionului de gestiune și al comisionului unic de analiză în cadrul programului „Prima casă”, precum și al comisionului de administrare și al comisionului de risc în cadrul Programului de stimulare a cumpărării de autoturisme noi	13
ACTE ALE CONSILIULUI CONCURENȚEI	
58. — Ordin privind punerea în aplicare a Instrucțiunilor pentru modificarea pct. 1 din Instrucțiunile privind conceptele de concentrare economică, întreprindere implicată, funcționare deplină și cifră de afaceri, puse în aplicare prin Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 386/2010	13–14
59. — Ordin pentru punerea în aplicare a Instrucțiunilor privind individualizarea sancțiunilor pentru contravențiile prevăzute la art. 53–54 ¹ din Legea concurenței nr. 21/1996	14–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 602**

din 10 octombrie 2019

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 alin. (4)
din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004**

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Bianca Drăghici	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 alin. (4) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, excepție ridicată de Mihai Ciobotariu Cerbu în Dosarul nr. 8.944/301/2017 al Judecătoriei Sectorului 3 București — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.634D/2017.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, având în vedere că în această materie există precedent constituțional și nu există temeiuri pentru reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 12 septembrie 2017, astfel cum a fost modificată prin Încheierea din 24 octombrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 8.944/301/2017, **Judecătoria Sectorului 3 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 alin. (4) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004.** Excepția a fost ridicată de Mihai Ciobotariu Cerbu într-o cauză având ca obiect soluționarea unei plângeri formulate împotriva procesului-verbal de constatare a unei contravenții, prin care autorul a fost sancționat cu amendă pentru încălcarea dispozițiilor art. 34 alin. (1) lit. c) din Hotărârea Consiliului General al Municipiului București nr. 120/2010 privind aprobarea Normelor de salubritate și igienizare a Municipiului București.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia arată, în esență, că art. 4 din Legea nr. 554/2004, inițial, nu făcea distincție între actele administrative unilaterale cu caracter normativ și actele administrative unilaterale individuale, astfel încât puteau forma obiect al excepției de nelegalitate ambele categorii de acte administrative unilaterale, definite de art. 2 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 554/2004. În forma actuală, art. 4 alin. (1) din Legea nr. 554/2004 prevede că excepția de

nelegalitate poate avea ca obiect actele administrative individuale, indiferent de data emiterii lor, iar actele administrative cu caracter normativ sunt exceptate expres de la această formă de control, prin alin. (4).

6. În ceea ce privește actul administrativ unilateral cu caracter normativ, autorul apreciază că modificările aduse art. 4 din Legea nr. 554/2004, prin Legea nr. 262/2007 pentru modificarea și completarea Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, interpretate literal, au părut a restrânge obiectul excepției de nelegalitate la actele administrative unilaterale individuale, lăsând neclarificată situația actului administrativ unilateral cu caracter normativ. Resorturile pe baza cărora această categorie de acte administrative a fost scoasă de sub incidența art. 4 nu sunt revelate nici prin expunerea de motive, nici în cadrul altor documente întocmite în procesul legislativ, în condițiile în care, în dreptul european, de care nu se poate face abstracție în procesul armonizării legislative în spațiul Uniunii Europene, actele cu caracter general (normativ) sunt cele care constituie obiectul excepției de ilegalitate reglementate de art. 241 TCE (devenit art. 277 în Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene). Ca atare, după unele ezitări, în practica instanței supreme s-a conturat soluția potrivit căreia excepția este admisibilă, din considerente ce țin de coerența legislativă și de interpretarea istorico-teleologică a legii, nefiind identificate argumente rezonabile pentru care legiuitorul să fi restrâns acest mecanism procesual numai pentru cazul actului administrativ individual.

7. Astfel, Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă prevede expres că actul administrativ cu caracter normativ nu poate forma obiect al excepției de nelegalitate, controlul asupra lui fiind exercitat doar pe calea acțiunii în anulare. Însă acțiunea în anulare este exclusiv la îndemâna părții care se consideră vătămată, ceea ce înseamnă că judecătorul ar fi obligat să dea eficiență juridică unui act administrativ cu caracter normativ pe care se sprijină poziția uneia dintre părți, chiar dacă acest act prezintă elemente de nelegalitate, contravenind unor norme cu forță juridică superioară.

8. De aceea, autorul consideră că instanțelor de judecată ar trebui să li se recunoască prerogativa de a aplica principiul ierarhiei forței juridice a actelor normative și de a înlătura din proces normele administrative contrare unor dispoziții cu forță juridică superioară, chiar în lipsa unei acțiuni directe în anulare îndreptate împotriva actului administrativ normativ respectiv.

9. Față de aceste considerente, autorul apreciază că dispozițiile art. 4 alin. (4) din Legea nr. 554/2004 limitează accesul liber la justiție. Scoaterea excepției de nelegalitate având ca obiect un act administrativ cu caracter normativ de sub controlul judecătoresc și cercetarea acestuia în cadrul unei acțiuni în anulare determină dublarea efortului judiciar și imposibilitatea recunoașterii dreptului pretins sau a interesului legitim, anularea actului și repararea pagubei.

10. Autorul conchide că, dacă pe lângă procesul de contencios inițiat persoana interesată ar formula acțiune în anularea actului administrativ cu caracter normativ, soluția din această din urmă cauză nu ar avea nicio valoare utilă în situația în care s-ar pronunța după soluționarea primului proces, de vreme ce Codul de procedură civilă nu prevede o cale procesuală de redeschidere a primului proces și/sau de revizuire a primei soluții, iar în cuprinsul legii contenciosului administrativ nu se mai regăsesc referiri cu privire la acțiunea în anulare.

11. **Judecătoria Sectorului 3 București — Secția civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât, așa cum s-a reținut și în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, dreptul de acces la justiție nu este un drept absolut și poate suferi anumite restrângeri și limitări, iar dispozițiile de lege criticate urmăresc un scop legitim, respectiv asigurarea securității raporturilor juridice și evitarea unor eventuale probleme de jurisprudență neunitară în cadrul excepțiilor de nelegalitate, dar și respectarea competenței instanțelor specializate în acest sens, respectiv cele de contencios administrativ. Totodată, în situația în care s-ar admite o asemenea acțiune în anulare, aceasta va profita tuturor persoanelor aflate în situația petentului, întrucât prevederile actului normativ nu se vor mai aplica nici acestora.

12. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

13. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, având în vedere jurisprudența Curții Constituționale în materie, respectiv Decizia nr. 267 din 7 mai 2014, Decizia nr. 526 din 9 octombrie 2014 și Decizia nr. 646 din 11 noiembrie 2014, prin care a fost stabilit caracterul constituțional al dispozițiilor de lege criticate. Referitor la critica privind căreia, dacă persoana interesată ar formula acțiune în anularea actului administrativ normativ, iar soluția din această ultimă cauză s-ar pronunța după soluționarea primului proces, aceasta nu ar avea nicio valoare utilă în situația în care Codul de procedură civilă nu prevede o cale procesuală de redeschidere a primului proces și/sau de revizuire a primei soluții, se arată că modul de interpretare și aplicare a unor prevederi legale revine instanțelor judecătorești, excedând competenței instanței de contencios constituțional.

14. **Avocatul Poporului** arată că își menține punctul de vedere exprimat și reținut de Curtea Constituțională în deciziile nr. 814 din 4 octombrie 2012 și nr. 105 din 5 martie 2013, în sensul constituționalității prevederilor legale criticate, întrucât, așa cum s-a reținut și în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, dreptul de acces la justiție nu este un drept absolut și poate suferi anumite restrângeri și limitări, iar dispozițiile de lege criticate urmăresc un scop legitim, respectiv asigurarea securității raporturilor juridice și evitarea unor eventuale probleme de jurisprudență neunitară în cadrul excepțiilor de nelegalitate, dar și respectarea competenței instanțelor specializate în acest sens, respectiv cele de contencios administrativ.

15. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

16. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

17. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 4 alin. (4) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.154 din 7 decembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora: „*Actele administrative cu caracter normativ nu pot forma obiect al excepției de nelegalitate. Controlul judecătoresc al actelor administrative cu caracter normativ se exercită de către instanța de contencios administrativ în cadrul acțiunii în anulare, în condițiile prevăzute de prezenta lege.*”

18. Autorul excepției consideră că dispozițiile de lege criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (3) privind statul de drept, ale art. 15 alin. (1) privind universalitatea și ale art. 21 alin. (3) privind accesul liber la justiție.

19. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că prevederile criticate au mai format obiectul controlului de constituționalitate, în raport cu critici și prevederi constituționale similare, sens în care sunt Decizia nr. 267 din 7 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 538 din 21 iulie 2014, Decizia nr. 526 din 9 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 905 din 12 decembrie 2014, Decizia nr. 646 din 11 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 32 din 15 ianuarie 2015, Decizia nr. 837 din 14 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 234 din 16 martie 2018 și Decizia nr. 259 din 24 aprilie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 606 din 16 iulie 2018, prin care a respins excepția de neconstituționalitate.

20. Astfel, observând că dispozițiile de lege criticate au fost introduse în Legea nr. 554/2004 prin art. 54 pct. 1 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 365 din 30 mai 2012, Curtea a constatat că soluțiile legislative instituite, potrivit „expunerii de motive” la lege, urmăresc reconfigurarea competenței materiale a instanțelor judecătorești în scopul accelerării procedurilor judiciare și asigurării unei practici judiciare unitare pe întreg teritoriul țării. Ca atare, aceste dispoziții legale au creat în materia procedurilor judiciare un sistem legislativ modern, care răspunde pe deplin imperativelor funcționării unei justiții moderne, adaptate așteptărilor sociale, precum și necesității creșterii calității acestui serviciu public.

21. Din examinarea cadrului legal în materia contenciosului administrativ, Curtea a observat că, în funcție de întinderea efectelor juridice pe care le produc, actele administrative se clasifică în acte administrative cu caracter normativ și acte administrative cu caracter individual. Actele administrative cu caracter normativ conțin reglementări cu caracter general, impersonale, care produc efecte *erga omnes*, iar actele administrative cu caracter individual produc efecte, de regulă, față de o persoană sau uneori față de mai multe persoane, nominalizate expres în cuprinsul acestor acte. Totodată, Curtea a reținut că actele administrative cu caracter normativ sunt supuse controlului judecătoresc direct la instanța de contencios administrativ, pe calea acțiunii în anulare, care, potrivit prevederilor art. 11 alin. (4) teza finală din Legea nr. 554/2004, poate fi promovată oricând. Așadar, datorită efectelor lor juridice

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de

normative, aceste categorii de acte beneficiază de un regim juridic diferit sub aspectul controlului de legalitate.

22. Potrivit art. 21 din Constituție, orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, libertăților și intereselor sale legitime. Totodată, legiuitorul are competența exclusivă de a stabili regulile de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești, astfel cum rezultă din art. 126 alin. (2) din Constituție. În aceste condiții, Curtea a statuat că, tocmai în considerarea caracterului important al actelor administrative cu caracter normativ, legiuitorul, dând eficiență prevederilor constituționale ale art. 126 alin. (2), a atribuit competența materială pentru soluționarea acestor cereri în anulare, care pot fi promovate oricând, instanței de contencios administrativ, respectiv Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție, secțiilor de contencios administrativ și fiscal ale curților de apel și tribunalelor administrativ-fiscale.

23. De asemenea instanța de control constituțional a constatat că materia contenciosului administrativ este reglementată, potrivit art. 73 alin. (3) lit. k) din Constituție, prin lege organică, astfel că stabilirea competenței materiale de judecată este rezultatul voinței legiuitorului în acest sens. Or, în cazul de față, legea organică — Legea nr. 554/2004 — a fost modificată tot prin voința legiuitorului. Intervenția legiuitorului nu contravine însă normelor fundamentale, din moment ce exercitarea controlului judecătoresc asupra actelor administrative ale autorităților publice se realizează în continuare sub garanția prevederilor art. 52 și ale art. 126 alin. (6) din Constituție de către o instanță judecătorească. Prin urmare, Curtea a statuat că această modificare a Legii nr. 554/2004, în sensul stabilirii de către legiuitor a competenței instanței de contencios administrativ de verificare a actelor administrative cu caracter normativ, prin intermediul acțiunii în anulare, reprezintă tot o garanție a prevederilor art. 52 și ale art. 126 alin. (6) din Constituție.

24. Curtea a constatat, totodată, că prin excluderea actelor administrative cu caracter normativ din sfera de control, pe calea excepției de nelegalitate, se urmărește un scop legitim, respectiv asigurarea securității raporturilor juridice și respectarea competenței instanțelor specializate. De asemenea admiterea acțiunii în anulare a unui act administrativ cu caracter normativ produce efecte juridice *erga omnes*, spre deosebire de excepția de nelegalitate care produce efecte *inter partes*. Astfel,

29. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Mihai Ciobotariu Cerbu în Dosarul nr. 8.944/301/2017 al Judecătoria Sectorului 3 București — Secția civilă și constată că dispozițiile art. 4 alin. (4) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoria Sectorului 3 București — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 10 octombrie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Bianca Drăghici

admiterea unei excepții de nelegalitate produce efecte doar între părțile litigiului, actul administrativ producându-și în continuare efectele față de terți, pe când admiterea unei acțiuni în anulare a unui act administrativ cu caracter normativ produce efecte *erga omnes*, profitând tuturor subiectelor de drept.

25. Totodată, Curtea nu poate reține nici susținerea potrivit căreia dacă, pe lângă procesul de contencios inițiat pentru apărarea drepturilor și intereselor sale subiective, persoana interesată ar formula acțiune în anularea actului administrativ cu caracter normativ, soluția din această din urmă cauză nu ar avea nicio valoare utilă în situația în care s-ar pronunța după soluționarea primului proces.

26. Prin Decizia nr. 126 din 10 martie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 346 din 20 mai 2015, paragraful 24, instanța de contencios constituțional a reținut că „pentru persoanele care au avut calitatea de parte în litigiul în care instanța a dispus anularea în tot sau în parte a unui act administrativ unilateral cu caracter normativ, în măsura în care acestea solicită și recunoașterea dreptului pretins, împreună cu reparații, efectele anulării actului se produc în virtutea principiului efectului relativ al hotărârilor judecătorești, producându-se și pentru trecut, în sensul că, pentru părțile din litigiu, anularea actului administrativ unilateral cu caracter normativ produce efecte juridice și pentru trecut. Așadar, anularea unui act administrativ unilateral cu caracter normativ, în considerarea dispozițiilor art. 23, produce efecte *erga omnes* și numai pentru viitor pentru terțele persoane care nu au avut calitatea de parte în litigiul în care s-a pronunțat hotărârea de anulare, după publicarea acestei hotărâri”.

27. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a determina reconsiderarea jurisprudenței Curții, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

28. Distinct de cele menționate, cât privește celelalte susțineri ale autorului excepției, Curtea reține că, potrivit art. 28 alin. (1) din Legea nr. 554/2004, dispozițiile legii contenciosului administrativ se completează cu prevederile Codului civil și cu cele ale Codului de procedură civilă, în măsura în care nu sunt incompatibile cu specificul raporturilor de putere dintre autoritățile publice, pe de o parte, și persoanele vătămate în drepturile sau interesele lor legitime, pe de altă parte.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 661

din 29 octombrie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 175 alin. (2) din Codul penal, în interpretarea dată prin Decizia nr. 18 din 30 mai 2017, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Daniela Ramona Marițiu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Dana-Cristina Bunea.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 175 alin. (2) din Codul penal, excepție ridicată de Dan Dumitru Marian Săftescu, Lucian Burghilea, Veronica Tușa și de Constantin Nicolae Hațeganu în Dosarul nr. 61.261/3/2010 (2.740/2016) al Curții de Apel București — Secția I penală. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.752D/2017.

2. La apelul nominal răspunde domnul consilier juridic Plăiașu Nicolae, cu delegație depusă la dosar, pentru partea Banca Română de Scont, prin lichidator Fondul de Garantare a Depozitelor în Sistemul bancar. Lipsesc celelalte părți. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul domnului consilier juridic, care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate, în principal, ca inadmisibilă. Arată că instanța de contencios constituțional s-a mai pronunțat anterior cu privire la constituționalitatea dispozițiilor criticate, respingând excepțiile de neconstituționalitate. Chiar și Înalta Curte de Casație și Justiție a pronunțat Decizia nr. 18 din 30 mai 2017, în procedura dezlegării unor chestiuni de drept în materie penală, prin care a stabilit că, în sensul legii penale, funcționarul bancar, angajat al unei societăți bancare cu capital integral privat, autorizată și aflată sub supravegherea Băncii Naționale a României, este funcționar public, în accepțiunea dispozițiilor art. 175 alin. (2) din Codul penal.

4. De altfel, acest serviciu, deși privat, este de interes public, aflându-se sub controlul Băncii Naționale a României, aceasta fiind atât o autoritate publică, cât și o autoritate de reglementare în materie. Reglementarea printr-o lege organică a art. 175 alin. (2) se încadrează în dispozițiile art. 73 din Constituție. Apreciază că dispozițiile criticate sunt clare și previzibile, astfel că solicită respingerea excepției ca neîntemeiată.

5. Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, arătând că instanța de contencios constituțional a analizat anterior constituționalitatea dispozițiilor criticate dintr-o perspectivă identică, respingând excepția de neconstituționalitate. În acest sens invocă Decizia nr. 601 din 10 octombrie 2019*, și nepublicată încă în Monitorul Oficial al României, Partea I, și

Decizia nr. 781 din 5 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 184 din 28 februarie 2018.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

6. Prin Încheierea din 30 octombrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 61.261/3/2010 (2.740/2016), **Curtea de Apel București — Secția I penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 175 alin. (2) din Codul penal**, excepție ridicată de Dan Dumitru Marian Săftescu, Lucian Burghilea, Veronica Tușa și de Constantin Nicolae Hațeganu cu ocazia soluționării apelului într-o cauză penală.

7. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin că titlul X din Codul penal nu definește noțiunea de „autoritate publică”. Apreciază că absența unei definiții a acestei noțiuni permite includerea în categoria „autorităților publice” a unor instituții care nu au această natură juridică. Astfel, se ajunge la pronunțarea unor soluții contradictorii, cea mai recentă fiind cea reținută prin Decizia nr. 18 din 30 mai 2017, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, în sensul că Banca Națională a României, Consiliul Concurenței, Consiliul Național al Audiovizualului, Comisia de Supraveghere a Asigurărilor și Autoritatea de Supraveghere Fiscală sunt incluse în categoria organelor centrale autonome, fiind deci autorități publice. În continuare, susțin că, deși Înalta Curte de Casație și Justiție s-a raportat la anumite acte ale Uniunii Europene, niciuna dintre aceste prevederi nu conferă băncilor centrale prerogativele de autoritate publică, autoritate administrativă publică ori autoritate investită cu competențe administrative publice, ci precizează că statele trebuie să modifice legislația în sensul dobândirii de către băncile centrale a unui asemenea statut, în condițiile în care acestea nu îl au, potrivit reglementărilor interne.

8. Având în vedere aceste aspecte, autorii excepției apreciază, în esență, că Banca Națională a României nu poate intra în categoria de „autoritate publică” în sensul art. 175 alin. (2) din Codul penal. Apreciază că, în timp ce autoritățile centrale autonome răspund în fața autorității publice care le-a înființat, Banca Națională a României nu răspunde pentru activitatea sa în fața niciunei autorități sau instituții. Susțin că Banca Națională a României este, potrivit propriei legi de funcționare, instituție publică independentă, iar absența unor criterii obiective care să definească noțiunea de „autoritate publică” și care să permită includerea acestei instituții în categoria „autorităților publice” permite interpretări extensive, bazate pe raționamente subiective care, în unele împrejurări, pot fi realizate în defavoarea subiectului de drept. Apreciază că o interpretare extensivă a normei, în defavoarea acuzatului, o reprezintă Decizia nr. 18 din 30 mai 2017, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, prin care s-a statuat că

*) Decizia nr. 601 din 10 octombrie 2019 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 954 din 28 noiembrie 2019.

„funcționarul bancar, angajat al unei societăți bancare cu capital integral privat, autorizată și aflată sub supravegherea Băncii Naționale a României, este funcționar public în accepțiunea dispozițiilor art. 175 alin. (2) din Codul penal”.

9. În continuare, arată că dispozițiile penale nu definesc nici termenii „control” și „supraveghere”, iar din analiza definițiilor prevăzute de Dicționarul explicativ al limbii române rezultă că este vorba despre elemente sinonime, care exprimă, din perspectivă penală, aceeași condiție. În susținerea celor anterior exprimate, invocă deciziile Curții Constituționale nr. 405 din 15 iunie 2016, nr. 790 din 15 decembrie 2016 și nr. 582 din 20 iulie 2016.

10. Susțin că ambiguitatea exprimării cuprinse în art. 175 alin. (2) din Codul penal poate conduce la o extindere și mai largă a aplicării acestor dispoziții în raport cu orice persoană care, într-un mod sau altul, desfășoară un serviciu de interes public și care este, în mod obligatoriu, supusă unei forme de control.

11. În concluzie, invocând cele statuate prin Decizia nr. 553 din 16 iulie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 707 din 21 septembrie 2015, autorii excepției susțin că neîndeplinirea cerințelor privind calitatea, precizia și previzibilitatea legii influențează în mod direct și nemijlocit dreptul persoanei la un proces echitabil, privit ca o garanție a libertății individuale. Este îndeobște admis, fiind reglementat prin dispozițiile art. 23 din Constituție, că libertatea individuală nu este absolută, însă limitarea sa trebuie să se facă respectând dispozițiile art. 1 alin. (5) și ale art. 21 alin. (3) din Legea fundamentală, iar gradul de precizie a termenilor și noțiunilor folosite trebuie să fie unul ridicat, dată fiind natura dreptului fundamental limitat. Lipsa de claritate, precizie și previzibilitate a normei criticate este de natură a încălca dispozițiile art. 21 alin. (3) din Constituție având în vedere că persoana supusă măsurii arestării preventive nu poate beneficia de un proces corect și echitabil de vreme ce norma în cauză poate fi interpretată de către instanțele de judecată cu o marjă largă de apreciere. Or, aprecierile pur subiective trebuie excluse din cadrul ipotezei normative analizate.

12. **Curtea de Apel București — Secția I penală** învederează că în același dosar, la solicitarea altor părți, a sesizat instanța de contencios constituțional cu soluționarea aceleiași excepții de neconstituționalitate privitoare la prevederile art. 175 alin. (2) din Codul penal. În respectivele încheieri, instanța judecătorească a apreciat că excepția ridicată este neîntemeiată.

13. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

14. **Guvernul** arată că, potrivit prevederilor art. 73 alin. (3) lit. j) din Constituție, reglementarea statutului funcționarilor publici se face prin lege organică, deci de către legiuitor, astfel reglementarea statutului juridic al celorlalți funcționari este tot în atribuția legiuitorului. Întrucât Constituția nu definește noțiunile de „funcționar public” și de „funcționar”, rămâne în sarcina exclusivă a legiuitorului să le definească. Este ceea ce Codul penal, care este o lege organică, face prin dispozițiile art. 175, în conformitate cu prevederile art. 73 alin. (3) lit. h) din Constituție, în sensul cărora infracțiunile, pedepsele și regimul executării acestora se reglementează prin lege organică. Potrivit art. 73 alin. (3) lit. h) din Constituție, legiuitorul are deplina libertate de a stabili infracțiunile, ceea ce presupune nu numai incriminarea modalității de comitere a acestora, ci și, în anumite situații, circumstanțierea subiectului activ sau a celui pasiv. Prin urmare, noțiunea de „funcționar public” nu este de rang constituțional, definirea și reglementarea statutului acestei categorii de salariați fiind de domeniul legii.

15. În ceea ce privește susținerile referitoare la neclaritatea și lipsa de previzibilitate a reglementării, Guvernul invocă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, de exemplu, Hotărârea din 15 noiembrie 1996, pronunțată în *Cauza Cantoni împotriva Franței*, paragraful 29; Hotărârea din 24 mai 2007, pronunțată în *Cauza Dragotoniu și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragrafele 33 și 34; Hotărârea din 12 februarie 2008, pronunțată în *Cauza Kafkaris împotriva Ciprului*, paragraful 140.

16. Arată că dispozițiile art. 175 alin. (2) din Codul penal au făcut și obiectul analizei Curții Constituționale, aceasta reținând, prin Decizia nr. 790 din 15 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 168 din 8 martie 2017, și Decizia nr. 489 din 30 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 661 din 29 august 2016, că art. 175 alin. (2) din Codul penal asimilează funcționarului public și persoana care exercită un serviciu de interes public pentru care a fost investită de autoritățile publice sau care este supusă controlului ori supravegherii acesteia cu privire la îndeplinirea respectivului serviciu public. În continuare, citează din cele două decizii anterior menționate, făcând referire și la Decizia nr. 26 din 3 decembrie 2014, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 24 din 13 ianuarie 2015, prin care s-a reținut că noțiunea de „funcție publică” se află în corelație cu noțiunea de „interes public”, ambele urmărind satisfacerea trebuințelor de interes general, în baza prerogativelor constituționale, care fac să prevaleze interesul public față de cel privat, astfel că funcționarul public își desfășoară activitatea în scopul realizării interesului public și, ca atare, în exercitarea funcției, acesta are îndatorirea de a considera interesul public mai presus de interesul personal. Așa fiind, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

17. **Avocatul Poporului** arată că art. 175 alin. (2) din Codul penal asimilează funcționarului public și persoana care exercită un serviciu de interes public pentru care a fost investită de autoritățile publice sau care este supusă controlului ori supravegherii acestora cu privire la îndeplinirea respectivului serviciu public. În continuare, invocă Decizia nr. 20 din 29 septembrie 2014, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală privind dezlegarea de principiu a modalității de interpretare a dispozițiilor art. 175 alin. (1) și (2) din Codul penal în ceea ce privește funcționarii publici.

18. De asemenea apreciază că principiul legalității presupune existența unor norme de drept intern suficient de accesibile, precise și previzibile în aplicarea lor, astfel cum reiese și din jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, de exemplu, Hotărârea din 5 ianuarie 2000, pronunțată în *Cauza Beyeler împotriva Italiei*, paragraful 109, și Hotărârea din 8 iulie 2008, pronunțată în *Cauza Fener Rum Patrikliği contra Turciei*, paragraful 70.

19. Arată că norma juridică trebuie să fie enunțată cu suficientă precizie pentru a permite cetățeanului să își controleze conduita, să fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, față de circumstanțele speței, consecințele care ar putea rezulta dintr-o anumită faptă. Însă, având în vedere că, datorită caracterului de generalitate al legilor, redactarea acestora nu poate avea o precizie absolută, cerința de previzibilitate a normei se poate complini printr-o interpretare judiciară coerentă și previzibilă. Apreciază că, în cauza de față, elementele infracțiunii nu necesită alte intervenții din partea legiuitorului, fiind îndeplinite cerințele calitative ale legii, inclusiv previzibilitatea. În consecință, consideră că textul legal criticat este enunțat cu suficientă precizie pentru a permite cetățeanului să își controleze conduita, să fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, față de circumstanțele speței, consecințele

care ar putea rezulta dintr-o anumită faptă. Mai mult, legea trebuie să definească în mod clar infracțiunile și pedepsele aplicabile, această cerință fiind îndeplinită atunci când un justițiabil are posibilitatea de a cunoaște, din însuși textul normei juridice pertinente, la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe și în urma obținerii unei asistențe judiciare adecvate, care sunt actele și omisiunile ce pot angaja răspunderea sa penală și care este pedeapsa pe care o riscă în virtutea acestora.

20. În continuare, invocă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la noțiunea de „drept”, precum și la principiul clarității și previzibilității legilor, de exemplu, Hotărârea din 24 mai 2007, pronunțată în Cauza *Dragotoniu și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragraful 35, Hotărârea din 22 noiembrie 1995, pronunțată în Cauza *S.W. împotriva Regatului Unit*, paragraful 36.

21. Totodată, menționează că prin Decizia nr. 2 din 15 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 71 din 29 ianuarie 2014, instanța de contencios constituțional a reținut că noțiunea de funcționar public, conform legii penale, are un sens mai larg decât cel din domeniul dreptului administrativ, atât datorită caracterului relațiilor sociale apărute prin incriminarea unor fapte socialmente periculoase, cât și datorită faptului că exigențele de apărare a avutului și de promovare a intereselor colectivității impun o cât mai bună ocrotire prin mijloacele dreptului penal. De asemenea face referire la cele statuate de Curtea Constituțională în Decizia nr. 176 din 18 iunie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 542 din 24 iulie 2002, și Decizia nr. 781 din 5 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 184 din 28 februarie 2018, și de Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Decizia nr. 26 din 3 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 24 din 13 ianuarie 2015.

22. Astfel, dispozițiile legale criticate nu aduc atingere principiului constituțional care consacră că nicio pedeapsă nu poate fi stabilită sau aplicată decât în condițiile și în temeiul legii. Mai mult, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că prezumția de nevinovăție este încălcată „dacă, fără stabilirea legală prealabilă a culpabilității unui învinuit și, îndeosebi, fără ca acesta din urmă să aibă ocazia să-și exercite drepturile de apărare, o decizie judiciară care îl privește reflectă sentimentul că este vinovat”.

23. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

24. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

25. În ceea ce privește obiectul excepției de neconstituționalitate, Curtea observă că, deși nu se precizează expres, din modul de formulare a criticilor de neconstituționalitate rezultă că autorul excepției este nemulțumit de interpretarea dată dispozițiilor criticate de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, prin Decizia nr. 18 din 30 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 545 din 11 iulie 2017.

26. Așa fiind, Curtea constată că **obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 175 alin. (2) din Codul penal, în interpretarea dată prin Decizia nr. 18 din 30 mai 2017, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, dispoziții care au următorul conținut: „*De asemenea, este considerată funcționar public, în sensul legii penale, persoana care exercită un serviciu de interes public pentru care a fost investită de autoritățile publice sau care este supusă controlului ori supravegherii acestora cu privire la îndeplinirea respectivului serviciu public.*”

27. Autorii excepției de neconstituționalitate susțin că textul criticat contravine prevederilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (5) potrivit căruia, în România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie, art. 21 alin. (3), potrivit căruia părțile au dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, art. 23 alin. (12) referitor la principiul libertății individuale și art. 53 referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

28. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, prin decizia anterior menționată, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a statuat că, „*în sensul legii penale, funcționarul bancar, angajat al unei societăți bancare cu capital integral privat, autorizată și aflată sub supravegherea Băncii Naționale a României, este funcționar public, în accepțiunea dispozițiilor art. 175 alin. (2) din Codul penal.*”

29. Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat că funcționarul public, în înțelesul normei prevăzute la art. 175 alin. (2) din Codul penal, este persoana care exercită un serviciu de interes public pentru care a fost investită de autoritățile publice sau care este supusă controlului ori supravegherii acestora cu privire la îndeplinirea respectivului serviciu public.

30. Calitatea de funcționar public, în accepțiunea dispozițiilor art. 175 alin. (2) din Codul penal, implică întrunirea, în mod cumulativ, a două cerințe obligatorii: a) persoana să exercite un serviciu de interes public (condiție comună); b) persoana să fie investită cu îndeplinirea respectivului serviciu public de către o autoritate publică sau să exercite serviciul de interes public sub controlul ori supravegherea unei autorități publice (condiție alternativă).

31. Referitor la prima condiție, Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut că, pe baza naturii activității desfășurate, se desprinde concluzia că banca (instituția de credit) cu capital integral privat reprezintă o persoană juridică abilitată să exercite un serviciu de interes public. Cu referire la cea de-a doua condiție, care privește relația persoanei care realizează serviciul public cu autoritățile publice, Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut că aceasta este îndeplinită alternativ, dacă investirea pentru îndeplinirea serviciului s-a făcut de către o autoritate publică sau dacă activitatea persoanei este supusă controlului ori supravegherii unei autorități publice, indiferent de modalitatea de investire.

32. În acest context, instanța supremă a reținut că funcționarul bancar, angajat al unei bănci (instituție de credit) cu capital integral privat, nu îndeplinește condiția de a fi investit de autoritățile publice pentru exercitarea unui serviciu de interes public. Aprobarea de către Banca Națională a României a persoanelor prevăzute în art. 108 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.027 din 27 decembrie 2006, înainte de începerea exercitării responsabilităților, conform alin. (3) al aceluiași articol, nu echivalează cu o investire.

33. Pe de altă parte, Înalta Curte de Casație și Justiție a constatat că, deși angajarea funcționarului bancar de către banca (instituția de credit) cu capital integral privat nu echivalează cu o investire de către autoritățile publice pentru a exercita un serviciu de interes public, activitatea desfășurată de

acesta este supusă controlului ori supravegherii autorităților publice cu privire la îndeplinirea unui serviciu de interes public.

34. Totodată, Înalta Curte de Casație și Justiție a analizat dacă, în sensul dispozițiilor art. 175 alin. (2) din Codul penal, Banca Națională a României constituie o autoritate publică și, în consecință, poate exercita controlul/supravegherea la care se referă dispozițiile art. 175 alin. (2) din Codul penal cu privire la îndeplinirea unui serviciu de interes public. Înalta Curte de Casație și Justiție a concluzionat că se poate considera că Banca Națională a României reprezintă o autoritate publică, în sensul art. 175 alin. (2) din Codul penal, putând exercita controlul sau supravegherea cu privire la îndeplinirea unui serviciu de interes public.

35. Curtea observă că din modul de formulare a criticilor de neconstituționalitate rezultă că autorii acestora apreciază ca fiind neconformă prevederilor constituționale concluzia Înaltei Curți de Casație și Justiție, potrivit căreia Banca Națională a României reprezintă o autoritate publică. Apreciază că această concluzie a fost posibilă ca urmare a lipsei de claritate și previzibilitate a noțiunii de „autoritate publică”.

36. Plecând de la aceste premise, Curtea reține că noțiunea de „autoritate publică” este utilizată în diverse articole din Constituție, de exemplu: art. 16 alin. (1), art. 26 alin. (1), art. 31 alin. (2), art. 44 alin. (5), art. 49 alin. (5), art. 51 alin. (1) și (4), art. 52 alin. (1), art. 80 alin. (2), art. 126 alin. (6). Mai mult, din analiza prevederilor constituționale reiese că Legea fundamentală dedică un întreg titlu acestor autorități, titlul III, având denumirea marginală „Autoritățile publice”. În acest context, Curtea constată că Legea fundamentală utilizează noțiunea de autoritate publică într-un sens restrâns, ce are în vedere acele autorități publice enumerate în titlul III care exercită funcțiile clasice ale statului (legislativă, executivă, judecătorească), dar și într-un sens larg, cu referire la organe ce exercită prerogative de putere publică, calificate tot ca autorități publice.

37. Curtea observă că în doctrină s-a precizat că sensul principal al sintagmei „autoritate publică” este acela de organ public, adică un colectiv organizat de oameni care exercită prerogative de putere publică, la nivel statal sau local, ori, într-o altă formulare, o structură organizatorică ce acționează în regim de putere publică, pentru realizarea unui interes public. În același sens, potrivit art. 5 lit. k) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 555 din 5 iulie 2019, sintagma de „autoritate publică” semnifică acel organ de stat sau al unității administrativ-teritoriale care acționează în regim de putere publică pentru satisfacerea unui interes public.

38. Astfel, pentru ca un organ să poată fi considerat ca fiind o autoritate publică trebuie îndeplinite două elemente: pe de o parte, acel organ trebuie să exercite prerogative de putere publică, iar, pe de altă parte, interesul urmărit a fi satisfăcut să fie un interes public.

39. În ceea ce privește noțiunea de putere publică, potrivit art. 5 lit. jj) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019, anterior citată, *regimul de putere publică* reprezintă ansamblul prerogativelor și constrângerilor prevăzute de lege în vederea exercitării atribuțiilor autorităților și instituțiilor administrației publice și care le conferă posibilitatea de a se impune cu forță juridică obligatorie în raporturile lor cu persoane fizice sau juridice, pentru apărarea interesului public.

40. Totodată, Curtea observă că în doctrină s-a precizat că noțiunea de putere publică desemnează drepturile (prerogativele) speciale, exorbitante, de care dispune orice autoritate administrativă publică și, implicit, orice autoritate publică, în vederea exercitării atribuțiilor sale și pentru satisfacerea interesului public, care în cazul unui conflict cu cel particular trebuie să se impună. În baza prerogativelor de putere publică de care dispun, măsurile luate de aceste autorități se aplică direct, iar în cazul în care nu sunt respectate beneficiază de forța de constrângere a statului. Totodată, s-a arătat că

noțiunea de interes public desemnează necesitățile materiale și spirituale ale cetățenilor, la un moment dat.

41. Din această perspectivă, Curtea observă, astfel cum a reținut și Înalta Curte de Casație și Justiție, că întreaga activitate a Băncii Naționale a României, în prezent, este reglementată prin legi organice, respectiv Legea nr. 58/1998 privind activitatea bancară, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adevcarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, Legea nr. 312/2015 privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul financiar. Legea nr. 312/2015 a transpus Directiva 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții și de modificare a Directivei 82/891/CEE a Consiliului și a directivelor 2001/24/CE, 2002/47/CE, 2004/25/CE, 2005/56/CE, 2007/36/CE, 2011/35/UE, 2012/30/UE și 2013/36/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Regulamentelor (UE) nr. 1.093/2010 și (UE) nr. 648/2012 ale Parlamentului European și ale Consiliului, consacrand expres împrejurarea că Banca Națională a României este autoritate de rezoluție pentru instituțiile de credit. Or, conform art. 3 alin. (2) din Directiva 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului, autoritatea de rezoluție este o autoritate publică administrativă sau o autoritate învestită cu competențe administrative publice. În art. 3 alin. (3) al aceluiași act normativ sunt enumerate autoritățile care pot fi desemnate ca autorități de rezoluție, printre acestea regăsindu-se băncile centrale. Prin Legea nr. 312/2015 a fost desemnată autoritate de rezoluție pentru instituțiile de credit, persoane juridice române, Banca Națională a României. Totodată, potrivit art. 4 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006, *„Banca Națională a României este autoritatea competentă cu privire la reglementarea, autorizarea și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit, potrivit prevederilor prezentei ordonanțe de urgență și ale Regulamentului (UE) nr. 575/2013”*.

42. Conform art. 153 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006, instituțiile de credit sunt obligate să prezinte Băncii Naționale a României situațiile lor financiare, precum și alte date și informații cerute la termenele și în forma stabilite prin reglementări și instrucțiuni de către Banca Națională a României, în calitate de autoritate de supraveghere.

43. De asemenea, Curtea constată, astfel cum a reținut și Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, că banca (instituția de credit) cu capital integral privat desfășoară o activitate de interes public, și anume activitatea bancară, ce este definită în cuprinsul dispozițiilor art. 7 alin. (1) pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 ca „atragerea de depozite sau alte fonduri rambursabile de la public și acordarea de credite în cont propriu”. Natura activității desfășurate de băncile (instituțiile de credit) cu capital integral privat depășește sfera interesului particular și se situează în sfera interesului public, acestea fiind incluse în cadrul persoanelor juridice care exercită un serviciu de interes public. Recunoașterea băncilor ca fiind entități de interes public a fost consacrată legislativ prin Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, art. 34 alin. (2) incluzând, în forma actuală, în această categorie și instituțiile de credit: „în înțelesul prezentei legi, prin persoane juridice de interes public se înțelege: (...) instituțiile de credit (...)”. În consecință, pe baza naturii activității desfășurate, se desprinde concluzia că banca (instituția de credit) cu capital integral privat reprezintă o persoană juridică abilitată să exercite un serviciu de interes public.

44. Având în vedere aceste aspecte, Curtea constată că Banca Națională a României constituie o autoritate publică și, în consecință, poate exercita controlul/supravegherea la care se

referă dispozițiile art. 175 alin. (2) din Codul penal cu privire la îndeplinirea unui serviciu de interes public.

45. De altfel, Curtea, prin Decizia nr. 781 din 5 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 184 din 28 februarie 2018, a constatat că noțiunea de *autoritate publică* este definită de dispozițiile interpretative ale art. 240 din Legea nr. 187/2012 (pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal), care vizează condițiile răspunderii penale a persoanei juridice, răspundere reglementată în art. 135 din Codul penal. Astfel, prevederile art. 240 din Legea nr. 187/2012 stabilesc că, *„În aplicarea dispozițiilor art. 135 din Codul penal, prin autorități publice se înțelege autoritățile prevăzute în mod expres în titlul III, precum și la art. 140 și 142 din Constituția României, republicată”*. În titlul III din Legea fundamentală, intitulat *Autoritățile publice*, se regăsesc capitolul I — „Parlamentul”, capitolul II — „Președintele României”, capitolul III — „Guvernul”, capitolul V — „Administrația publică” și capitolul VI — „Autoritatea judecătorească”. Capitolul V, consacrat administrației publice, cuprinde, la rândul său, secțiunea 1 — „Administrația publică centrală de specialitate” și secțiunea 2 — „Administrația publică locală”. Potrivit prevederilor art. 116 din Constituție, administrația publică centrală de specialitate este formată din organe centrale de specialitate subordonate — în care se includ, pe lângă ministere și alte organe centrale — și organe centrale de specialitate autonome, care nu se află în raporturi de subordonare față de alte autorități publice. Conform doctrinei dreptului administrativ, autoritățile administrației publice sunt acele structuri organizaționale cu personalitate de drept public, ce se înființează și funcționează potrivit Constituției și legii, pentru organizarea executării și executarea în concret a legii. Așadar, prin sintagma „autorități publice” se înțelege totalitatea formelor structurale chemate să exercite prerogative de putere publică atât la nivelul statului, cât și la nivelul comunităților locale.

46. Curtea a reținut că în acest sens sunt și Decizia nr. 20 din 29 septembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 766 din 22 octombrie 2014, și Decizia nr. 18 din 30 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 545 din 11 iulie 2017, pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, prin care aceasta a stabilit că expertul tehnic judiciar și, respectiv, funcționarul bancar, angajat al unei societăți bancare cu capital integral privat, autorizată și aflată sub supravegherea Băncii Naționale a României, sunt funcționari publici, în accepțiunea dispozițiilor art. 175 alin. (2)

din Codul penal. De asemenea, Curtea a observat că, prin Decizia nr. 26 din 3 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 24 din 13 ianuarie 2015, și Decizia nr. 8 din 15 martie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 290 din data de 25 aprilie 2017, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a statuat că atât medicul angajat cu contract de muncă într-o unitate spitalicească din sistemul public de sănătate, cât și profesorul din învățământul preuniversitar de stat au calitatea de funcționari publici, în accepțiunea dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal.

47. Curtea a constatat că dispozițiile art. 175 alin. (2) din Codul penal nu sunt confuze, imprecise și imprevizibile, chiar dacă nu prevăd expres categoriile profesionale vizate, întrucât îndeplinirea condițiilor prevăzute de textul de lege criticat trebuie analizată pentru fiecare categorie profesională în concret, pornind de la normele speciale care îi reglementează statutul. Dispozițiile de lege criticate nu au o formulare neclară, ambiguă și imprevizibilă pentru un cetățean care nu dispune de pregătire juridică, ci, dimpotrivă, îndeplinesc cerințele de claritate, accesibilitate și previzibilitate a legii. În plus, destinatarii textului de lege criticat sunt persoane avizate și diligente, care au obligația de a rămâne la curent cu normele legale în materie.

48. În continuare, în ceea ce privește critica potrivit căreia dispozițiile penale nu definesc nici termenii „control” și „supraveghere”, ținând cont că din analiza definițiilor prevăzute de Dicționarul explicativ al limbii române rezultă că este vorba despre elemente sinonime, care exprimă, din perspectivă penală, aceeași condiție, Curtea reține că, prin aceeași decizie, anterior menționată, a constatat că în accepțiunea dispozițiilor art. 175 alin. (2) din Codul penal, controlul ori supravegherea autorităților publice cu privire la îndeplinirea unui serviciu de interes public implică existența unor dispoziții legale care să concretizeze controlul ori supravegherea autorității publice. Totodată, Curtea a reținut că, pentru ca o persoană să fie considerată funcționar public în sensul art. 175 alin. (2) din Codul penal, este suficient ca aceasta să își desfășoare activitatea în cadrul unei persoane juridice al cărei obiect de activitate constă în prestarea unui serviciu de interes public și care este supusă controlului și supravegherii unei autorități publice, nefiind necesar ca pentru fiecare dintre aceste persoane să fie menționate, în cuprinsul actului normativ, dispoziții exprese prin care se exercită controlul sau supravegherea.

49. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Dan Dumitru Marian Săftescu, Lucian Burghilea, Veronica Tușa și Constantin Nicolae Hațeganu în Dosarul nr. 61.261/3/2010 (2.740/2016) al Curții de Apel București — Secția I penală și constată că dispozițiile art. 175 alin. (2) din Codul penal, în interpretarea dată prin Decizia nr. 18 din 30 mai 2017, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția I penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 29 octombrie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Daniela Ramona Marișu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 692

din 31 octombrie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 58 din Legea nr. 38/2003 privind transportul în regim de taxi și în regim de închiriere

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Atilla	— judecător
Simina Popescu-Marin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 58 din Legea nr. 38/2003 privind transportul în regim de taxi și în regim de închiriere, excepție ridicată de Societatea Valicam Trans — S.R.L. din Suceava în Dosarul nr. 8.076/314/2016 al Tribunalului Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.040D/2018.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, în principal, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate, deoarece aceasta vizează, în realitate, aspecte privind în exclusivitate interpretarea și aplicarea legii, de competența instanței judecătorești. În subsidiar, pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, sens în care arată că prevederile legale criticate sunt clare și precise și nu încalcă dispozițiile art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 21 martie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 8.076/314/2016, **Tribunalul Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 58 din Legea nr. 38/2003 privind transportul în regim de taxi și în regim de închiriere.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Societatea Valicam Trans — S.R.L. din Suceava cu prilejul soluționării apelului formulat împotriva unei sentințe civile pronunțate într-o cauză având ca obiect soluționarea unei plângeri în materie contravențională.

5. În **motivarea excepției de neconstituționalitate**, autoarea acesteia susține, în esență, că prevederile legale criticate sunt neconstituționale, deoarece au un caracter impredictibil. Astfel, Legea nr. 38/2003 prevede la art. 55 mai multe tipuri de contravenție, iar prin intermediul art. 58 sunt indicate persoanele care au calitatea de agenți constatați, cu trimitere la art. 37 alin. (1) din lege. Or, Legea nr. 38/2003 ar fi trebuit să prevadă în mod expres care este agentul constator pentru fiecare contravenție în parte, în funcție de competențele legale ale fiecărui organ constator. Totodată, textul de lege criticat lasă locul abuzurilor care pot fi comise de agenții

constatatori prin situații în care aceștia sancționează persoane fizice sau juridice pentru fapte contravenționale care excedează domeniului lor de activitate. În raport cu acestea, autoarea excepției susține că dispoziția legală supusă controlului de constituționalitate nu respectă condițiile de calitate inerente unei norme legale, sub aspectul clarității, preciziei și previzibilității, întrucât nu permite subiectelor de drept să determine care sunt organele specializate ale statului, enumerate la art. 37 alin. (1) din Legea nr. 38/2003, abilitate să constate și să aplice contravențiile reglementate de acest act normativ.

6. De asemenea susține că nu este vorba numai despre o imprecizie a legii, ci și de lipsa de corelare a acesteia cu dispoziții legale care reprezintă norma de drept comun în materia contravențiilor, respectiv art. 15 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, potrivit căruia: „*Contravenția se constată printr-un proces-verbal încheiat de persoanele anume prevăzute în actul normativ care stabilește și sancționează contravenția, denumite în mod generic agenți constatați.*” Prin urmare, fiecare act normativ care reglementează contravenții trebuie să prevadă, în mod expres, care este agentul constator pentru fiecare contravenție în parte. În cauză, art. 58 din Legea nr. 38/2003 cuprinde norme neclare ce pot genera incoerență în aplicare, precum și confuzie instituțională între diferitele structuri implicate în procesul de constatare și sancționare a contravențiilor în ceea ce privește serviciul de taximetrie.

7. În susținerea criticilor de neconstituționalitate sunt invocate aspecte din jurisprudența Curții Constituționale privind exigențele de calitate a legii, spre exemplu, Decizia nr. 1 din 11 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 23 ianuarie 2012, și Decizia nr. 494 din 10 mai 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 407 din 19 iunie 2012). De asemenea sunt invocate prevederile art. 3 alin. (1), ale art. 6 alin. (1) și ale art. 13 lit. a) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010.

8. **Tribunalul Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal** consideră că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată, sens în care reține, în esență, că sancționarea faptelor a căror săvârșire constituie contravenție nu este lăsată la libera apreciere a agentului constator, deoarece procesul-verbal de contravenție poate fi atacat cu plângere contravențională la instanța judecătorească, ceea ce s-a întâmplat în litigiul de față. Astfel, critica potrivit căreia sancționarea faptelor a căror săvârșire constituie contravenție este lăsată la libera apreciere a agentului constator este neîntemeiată, deoarece procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției va fi analizat, sub toate aspectele, de instanța judecătorească, iar în cadrul acestui litigiu autorul excepției are la îndemână toate mijloacele procedurale pentru asigurarea dreptului la apărare și a dreptului la un proces echitabil. Totodată, în opinia instanței, critica nu are temei, pretinsa neclaritate vizând în realitate aspecte privind aplicarea în concret a legii, atribuție vizând îndeplinirea justiției, ce intră în competența de soluționare a instanței judecătorești, potrivit art. 126 alin. (1) din Constituție.

9. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie prevederile art. 58 din Legea nr. 38/2003 privind transportul în regim de taxi și în regim de închiriere, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 45 din 28 ianuarie 2003, având următorul cuprins: „*Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac, după caz, de reprezentanții împuterniciți ai autorităților prevăzute la art. 37 alin. (1).*”

Prevederile art. 37 alin. (1) din Legea nr. 38/2003, la care textul de lege criticat face trimitere, aveau, la data sesizării Curții Constituționale, următorul cuprins: „*(1) Pe toată durata activității taxiurile pot fi supuse controlului în ceea ce privește respectarea prevederilor prezentei legi de către reprezentanții organelor de control autorizate, respectiv:*

- a) administrația publică locală;*
- b) organele fiscale locale și județene;*
- c) organele de specialitate din cadrul Ministerului Economiei și Finanțelor, precum și din unitățile sale teritoriale;*
- d) Autoritatea Rutieră Română — ARR, prin reprezentanțele teritoriale;*
- e) Biroul Român de Metrologie Legală, prin reprezentanțele teritoriale;*
- f) structurile poliției rutiere din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române;*
- g) Regia Autonomă «Registrul Auto Român», prin reprezentanțele teritoriale;*
- h) Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor, prin oficiile teritoriale;*
- i) inspectoratele teritoriale de muncă.”*

13. În opinia autoarei excepției, textele de lege criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (5) privind obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor și art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că autoarea acesteia susține, în esență, că prevederile art. 58 din Legea nr. 38/2003 încalcă dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție, în componenta referitoare la calitatea legii, deoarece nu stabilesc în mod distinct competența fiecăreia dintre autoritățile publice în constatarea și sancționarea unei anumite contravenții.

15. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate a prevederilor art. 58 din Legea nr. 38/2003, formulată din perspectiva unei lipse de claritate și previzibilitate a noimei juridice, Curtea reține că, potrivit jurisprudenței sale, referitoare la art. 1 alin. (5) din Constituție, una dintre cerințele principiului respectării legilor vizează calitatea actelor normative (Decizia nr. 1 din 10 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 123 din 19 februarie 2014, paragraful 225). În acest sens, Curtea a constatat că, de principiu, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative,

printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de clar și precis pentru a putea fi aplicat; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate — care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist — să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. Desigur, poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, suplețe care nu afectează însă previzibilitatea legii (a se vedea în acest sens Decizia Curții Constituționale nr. 903 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 17 august 2010, Decizia Curții Constituționale nr. 743 din 2 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 16 august 2011, Decizia nr. 1 din 11 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 23 ianuarie 2012, sau Decizia nr. 447 din 29 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 674 din 1 noiembrie 2013). Totodată, prin Decizia nr. 772 din 15 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 315 din 3 mai 2017, paragrafele 22 și 23, și Decizia nr. 611 din 2 octombrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 175 din 5 martie 2019, paragraful 29, Curtea Constituțională a reținut că instanța de contencios al drepturilor omului a constatat că semnificația noțiunii de „*previzibilitate*” depinde într-o mare măsură de conținutul textului despre care este vorba și de domeniul pe care îl acoperă, precum și de numărul și de calitatea destinatarilor săi. Principiul previzibilității legii nu se opune ideii ca persoana în cauză să fie determinată să recurgă la îndrumări clarificatoare pentru a putea evalua, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele ce ar putea rezulta dintr-o anumită faptă (Hotărârea din 24 mai 2007, pronunțată în Cauza *Dragotoniu și Militaru Pidhorni împotriva României*, paragraful 35, și Hotărârea din 20 ianuarie 2009, pronunțată în Cauza *Sud Fondi - S.R.L. și alții împotriva Italiei*, paragraful 109). Având în vedere principiul aplicabilității generale a legilor, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că formularea acestora nu poate prezenta o precizie absolută. Una dintre tehnicile standard de reglementare constă în recurgerea mai degrabă la categorii generale decât la liste exhaustive. Astfel, numeroase legi folosesc, prin forța lucrurilor, formule mai mult sau mai puțin vagi, a căror interpretare și aplicare depind de practică. Oricât de clar ar fi redactată o normă juridică, în orice sistem de drept, există un element inevitabil de interpretare judiciară. Nevoia de elucidare a punctelor neclare și de adaptare la circumstanțele schimbătoare va exista întotdeauna. Deși certitudinea este extrem de dezirabilă, aceasta ar putea antrena o rigiditate excesivă, or legea trebuie să fie capabilă să se adapteze schimbărilor de situație. Rolul decizional conferit instanțelor urmărește tocmai înlăturarea dubiilor ce persistă cu ocazia interpretării normelor.

16. Aplicând aceste considerente în cauza de față, Curtea observă că prevederile art. 58 din Legea nr. 38/2003 reprezintă o normă de trimitere, prin care se stabilește că, în materia reglementată, constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac, după caz, de reprezentanții împuterniciți ai autorităților prevăzute la art. 37 alin. (1) din lege, respectiv: „*a) administrația publică locală; b) organele fiscale locale și județene; c) organele de specialitate din cadrul Ministerului Economiei și Finanțelor, precum și din unitățile sale teritoriale; d) Autoritatea Rutieră Română — ARR, prin reprezentanțele teritoriale; e) Biroul Român de Metrologie Legală, prin reprezentanțele teritoriale; f) structurile poliției rutiere din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române; g) Regia Autonomă «Registrul Auto Român», prin reprezentanțele teritoriale; h) Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor, prin oficiile teritoriale; i) inspectoratele teritoriale de muncă.”*

17. Curtea reține că, deși prevederile de lege criticate nu cuprind o individualizare expresă a contravențiilor care pot fi constatate și sancționate de fiecare autoritate publică în parte, din modalitatea de reglementare rezultă cu claritate că autoritățile publice, la care face trimitere art. 58 din Legea nr. 38/2003, au competența, potrivit propriei specializări, de a constata contravenții și de a dispune aplicarea sancțiunilor contravenționale în cazul încălcării regulilor referitoare la transportul în regim de taxi. Cu alte cuvinte, implicarea autorităților publice în realizarea controlului permanent al modului cum sunt respectate prevederile Legii nr. 38/2003 este realizată, în limitele legii, potrivit propriei specializări. Această concluzie rezultă din folosirea în cuprinsul normei legale criticate a sintagmei „după caz”, care presupune, în mod logic și neechivoc, posibilitatea exercitării rolului de constatare și sancționare a faptelor contravenționale în aria proprie de competență.

18. În același timp, stabilind o serie de autorități publice cu rol în verificarea modului în care prevederile Legii nr. 38/2003 sunt respectate, reglementarea supusă controlului de constituționalitate este justificată și prin prisma caracterului complex al serviciilor de transport în regim de taxi, servicii de utilitate publică, ce se desfășoară sub controlul, conducerea sau coordonarea autorităților administrației publice locale.

19. În plus, Curtea reține că prevederile art. 37 alin. (2) din Legea nr. 38/2003 instituie o garanție suplimentară asupra modului în care autoritățile publice enumerate de lege își exercită atribuțiile în domeniul vizat, stabilind că „*În traficul rutier, controlul autovehiculelor se va efectua de către reprezentanții autorităților menționate la alin. (1) lit. a)—c), e), g) și h), numai împreună cu poliția rutieră*”.

20. Ca atare, stabilirea prin lege a mai multor autorități publice, care să acționeze în limitele propriilor atribuții, pentru asigurarea respectării regulilor legale în materia transportului de taxi este expresia opțiunii legiuitorului preocupat de protecția reală a intereselor clienților, ale taximetriștilor și ale operatorilor de transport și de asigurarea unei calități corespunzătoare standardelor unui transport civilizat și în condiții de siguranță.

21. Având în vedere cele expuse, Curtea constată că textul de lege supus controlului de constituționalitate este clar, precis și previzibil, respectând astfel exigențele de calitate a legii, prevăzute de art. 1 alin. (5) din Constituție.

25. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Valicam Trans — S.R.L. din Suceava în Dosarul nr. 8.076/314/2016 al Tribunalului Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal și constată că prevederile art. 58 din Legea nr. 38/2003 privind transportul în regim de taxi și în regim de închiriere sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 31 octombrie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

22. De asemenea Curtea constată că prevederile de lege criticate nu sunt de natură să îngreudească dreptul părților interesate de a apela la instanțele judecătorești și de a beneficia de toate drepturile și garanțiile procesuale menite să le asigure dreptul la un proces echitabil, prevăzut de art. 21 alin. (3) din Constituție. Astfel, în temeiul art. 57 din Legea nr. 38/2003, actele de constatare și sancționare a contravențiilor pot fi supuse controlului judecătoresc, potrivit Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, plângerea fiind soluționată de o instanță judecătorească independentă și imparțială, în cadrul unui litigiu, cu citarea părților, acestea beneficiind de toate garanțiile procesuale specifice unui proces echitabil într-o societate democratică.

23. Pe de altă parte, Curtea remarcă faptul că, în cauza de față, autoarea excepției își întemeiază criticile de neconstituționalitate pe o pretinsă necorelare juridică între norma generală în materia contravențiilor, respectiv Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, și norma specială, Legea nr. 38/2003. Or, printr-o jurisprudență constantă, Curtea Constituțională a precizat că examinarea constituționalității unui text de lege are în vedere compatibilitatea acestuia cu dispozițiile constituționale pretins încălcate, iar nu compararea prevederilor mai multor legi sau texte legale între ele și raportarea concluziei ce ar rezulta din această comparație la dispoziții ori principii ale Constituției. Procedându-se altfel, s-ar ajunge inevitabil la concluzia că, deși fiecare dintre dispozițiile legale este constituțională, numai coexistența lor ar pune în discuție constituționalitatea uneia dintre ele. Rezultă deci că într-o astfel de situație nu se pune în discuție o chestiune privind constituționalitatea, ci o contrarietate între norme legale din același domeniu, coordonarea legislației în vigoare fiind de competența autorității legiuitoare (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 76 din 25 aprilie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 350 din 27 iulie 2000, Decizia nr. 81 din 25 mai 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 325 din 8 iulie 1999, sau Decizia nr. 6 din 14 ianuarie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 79 din 7 februarie 2003).

24. În fine, Curtea precizează că, exercitând controlul de constituționalitate, instanța de contencios constituțional realizează verificarea conformității legilor cu dispozițiile sau principiile Constituției, fără a interfera cu modul în care, în speță, legea este interpretată și aplicată, aspect asupra căruia instanțele judecătorești au deplină competență.

Magistrat-asistent,
Simina Popescu-Marin

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

ORDIN

privind stabilirea nivelului comisionului de gestiune și al comisionului unic de analiză în cadrul programului „Prima casă”, precum și al comisionului de administrare și al comisionului de risc în cadrul Programului de stimulare a cumpărării de autoturisme noi

Având în vedere prevederile:

— art. 2 lit. b) și art. 2¹ lit. b) din anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 717/2009 privind aprobarea normelor de implementare a programului „Prima casă”, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 2 lit. j) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2014 privind aprobarea Programului de stimulare a cumpărării de autoturisme noi, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 88/2015, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 9 lit. b) din Normele de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2014 privind aprobarea Programului de stimulare a cumpărării de autoturisme noi, cu modificările și completările ulterioare, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.053/2014, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 10 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul finanțelor publice emite următorul ordin:

Art. 1. — Pentru anul 2020 se aprobă comisionul de gestiune a garanțiilor acordate de Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii — S.A. — IFN (FNGCIMM), în numele și contul statului român, în cadrul programului „Prima casă”, la nivelul de 0,40% pe an calculat la soldul garanției statului.

Art. 2. — Pentru anul 2020 se aprobă comisionul unic de analiză de 0,15% pe an din valoarea promisiunii de garantare emise de FNGCIMM în cadrul programului „Prima casă”.

Art. 3. — Pentru anul 2020 se aprobă comisionul de administrare pentru garanțiile acordate în cadrul Programului de stimulare a cumpărării de autoturisme noi, la nivelul de 0,40% pe an, calculat la soldul finanțării garantate, și comisionul de risc în valoare de 1% aplicat la valoarea garantată.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul finanțelor publice,
Mironel Panțuroiu,
secretar de stat

București, 23 ianuarie 2020.
Nr. 102.

ACTE ALE CONSILIULUI CONCURENȚEI

CONSILIUL CONCURENȚEI

ORDIN

privind punerea în aplicare a Instrucțiunilor pentru modificarea pct. 1 din Instrucțiunile privind conceptele de concentrare economică, întreprindere implicată, funcționare deplină și cifră de afaceri, puse în aplicare prin Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 386/2010

În baza prevederilor art. 19 alin. (4) lit. d), ale art. 26 alin. (1) și ale art. 27 alin. (1) din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Consiliului Concurenței emite următorul ordin:

Art. 1. — Se pun în aplicare Instrucțiunile pentru modificarea pct. 1 din Instrucțiunile privind conceptele de concentrare economică, întreprindere implicată, funcționare deplină și cifră de afaceri, puse în aplicare prin Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 386/2010, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 553 și 553 bis din

5 august 2010, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Compartimentele de specialitate din cadrul Consiliului Concurenței vor urmări punerea în aplicare a prevederilor prezentului ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Consiliului Concurenței,
Bogdan Marius Chirițoiu

București, 21 ianuarie 2020.
Nr. 58.

INSTRUCȚIUNI**pentru modificarea pct. 1 din Instrucțiunile privind conceptele de concentrare economică, întreprindere implicată, funcționare deplină și cifră de afaceri**

În temeiul art. 26 alin. (1) din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Consiliul Concurenței adoptă prezentele instrucțiuni.

Art. I. — Punctul 1 din Instrucțiunile privind conceptele de concentrare economică, întreprindere implicată, funcționare deplină și cifră de afaceri, puse în aplicare prin Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 386/2010, publicat în Monitorul Oficial al României Partea I, nr. 553 și 553 bis din 5 august 2010, se modifică și va avea următorul cuprins:

„1. Scopul prezentelor instrucțiuni este de a oferi îndrumări cu privire la conceptele utilizate de Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările

ulterioare, denumită în continuare *lege*, permițând astfel întreprinderilor să stabilească mult mai ușor, anterior oricărui contact cu Consiliul Concurenței, dacă și în ce măsură operațiunile lor de concentrare economică sunt supuse controlului autorității de concurență.”

Art. II. — Prezentele instrucțiuni se pun în aplicare prin ordin al președintelui Consiliului Concurenței și intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

CONSILIUL CONCURENȚEI

ORDIN**pentru punerea în aplicare a Instrucțiunilor privind individualizarea sancțiunilor pentru contravențiile prevăzute la art. 53—54¹ din Legea concurenței nr. 21/1996**

În temeiul prevederilor art. 19 alin. (4) lit. d), ale art. 26 alin. (1), precum și ale art. 27 alin. (1) din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Consiliului Concurenței emite următorul ordin:

Art. 1. — Se pun în aplicare Instrucțiunile privind individualizarea sancțiunilor pentru contravențiile prevăzute la art. 53—54¹ din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin, Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 419/2010 pentru punerea în aplicare a Instrucțiunilor privind individualizarea sancțiunilor pentru contravențiile prevăzute

la art. 50 și 50¹ din Legea concurenței nr. 21/1996, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 638 din 10 septembrie 2010, cu modificările și completările ulterioare, se abrogă.

Art. 3. — Compartimentele de specialitate din cadrul Consiliului Concurenței vor urmări punerea în aplicare a prevederilor prezentului ordin.

Art. 4. — Prezentul ordin intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Consiliului Concurenței,

Bogdan Marius Chirițoiu

București, 21 ianuarie 2020.

Nr. 59.

INSTRUCȚIUNI**privind individualizarea sancțiunilor pentru contravențiile prevăzute la art. 53—54¹ din Legea concurenței nr. 21/1996**

În temeiul art. 26 alin. (1), art. 57 alin. (1) și al art. 68 din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Consiliul Concurenței adoptă prezentele instrucțiuni.

**CAPITOLUL I
Introducere**

1. Scopul prezentelor instrucțiuni este de a stabili modalitățile și criteriile de individualizare a sancțiunilor în cazul săvârșirii

uneia dintre contravențiile prevăzute la art. 53, 54 și 54¹ din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare *lege*, ținându-se seama de gravitatea și durata faptei.

2. Prin prezentele instrucțiuni se urmărește asigurarea transparenței și a obiectivității în procesul de individualizare a sancțiunilor pentru săvârșirea uneia dintre contravențiile prevăzute la art. 53, 54 și 54¹ din lege, realizarea efectului disuasiv al sancțiunilor, precum și asigurarea certitudinii juridice întreprinderilor sau asociațiilor de întreprinderi, precum și autorităților și instituțiilor administrației publice centrale și locale.

3. Metodologia de stabilire a cuantumului amenzii se întemeiază pe determinarea unui nivel de bază, care se va putea majora în cazul existenței circumstanțelor agravante sau se va reduce în cazul existenței circumstanțelor atenuante.

CAPITOLUL II Nivelul de bază

SECȚIUNEA 1 Determinarea nivelului de bază

4. Nivelul de bază se determină în funcție de gravitatea și durata faptei, potrivit prevederilor art. 57 alin. (1) din lege.

5. Ca punct de plecare pentru determinarea nivelului de bază al amenzii în cazul contravențiilor prevăzute la art. 53 din lege este avută în vedere cifra de afaceri totală realizată de contravenient în anul financiar anterior sancționării.

6. În cazul în care, în anul financiar anterior sancționării, întreprinderea sau asociația de întreprinderi nu a înregistrat cifră de afaceri sau aceasta nu poate fi determinată, va fi luată în considerare cea aferentă anului financiar în care întreprinderea sau asociația de întreprinderi a înregistrat cifră de afaceri, an imediat anterior anului de referință, pentru calcularea acesteia în vederea aplicării sancțiunii.

7. În ipoteza în care nici în anul anterior anului de referință pentru calcularea cifrei de afaceri în vederea aplicării sancțiunii întreprinderea nu a realizat cifră de afaceri, va fi luată în calcul ultima cifră de afaceri înregistrată de întreprindere.

8. Pentru instituțiile de credit și alte instituții financiare, prevăzute la art. 68 lit. a) din lege, cifra de afaceri avută în vedere în scopul aplicării amenzii este alcătuită, cumulativ, din următoarele elemente de venit, după deducerea impozitelor și taxelor legate direct de acestea, conform legislației specifice fiecărui domeniu:

- a) venituri din dobânzi și venituri asimilate;
- b) venituri privind titlurile: venituri din acțiuni și din alte titluri cu venit variabil, venituri din participații, venituri din părți în cadrul societăților legate;
- c) venituri din comisioane;
- d) profitul net din operațiuni financiare;
- e) alte venituri din exploatare;
- f) alte categorii de venituri prevăzute de legislația specifică fiecărui domeniu.

9. Pentru societățile de asigurări, cifra de afaceri prevăzută la art. 68 lit. b) din lege reprezintă valoarea primelor brute subscrise, conform contractelor de asigurări încheiate de către sau în numele societăților de asigurare, după deducerea impozitelor și a taxelor aplicate direct asupra primelor de asigurare sau volumului total al acestora, conform legislației specifice domeniului. Primele brute subscrise includ și primele de reasigurare încasate, în cazul în care societatea implicată desfășoară activități în domeniul reasigurărilor. Primele brute subscrise cuprind toate sumele aferente atât contractelor de asigurare care intră în vigoare în cursul exercițiului financiar, independent de faptul că aceste sume se referă în întregime sau în parte la un exercițiu ulterior, cât și contractelor încheiate în cursul exercițiilor precedente, dar care se execută în timpul perioadei de referință. Primele de reasigurare cedate reasigurătorilor, și anume toate sumele plătite și plătibile de către întreprinderea implicată pentru a obține acoperirea prin

reasigurare, sunt costuri legate de acoperirea asigurării și nu vor fi deduse din primele brute subscrise.

10. Nivelul de bază se obține prin înmulțirea procentului determinat în funcție de gradul de gravitate a încălcării cu factorul aferent duratei încălcării, după următoarea formulă:

Nivel de bază = gravitate x factor (durată)

SECȚIUNEA a 2-a

Gravitatea și durata

11. În evaluarea gravității încălcării trebuie avute în vedere, printre altele, natura faptei, în special dacă informațiile solicitate puteau avea un impact semnificativ asupra soluționării cazului aflat în analiza Consiliului Concurenței, datorită naturii, importanței și caracterului util ale acestora.

12. În funcție de gravitate, faptele se împart în 3 categorii:

a) încălcări de gravitate mică, după cum urmează:

- (i) un quantum de la 0,12% până la 0,3% din cifra de afaceri totală, în cazul contravențiilor prevăzute la art. 53 din lege, sau o sumă cuprinsă între 12.000 lei și 200.000 lei, în ipoteza prevăzută la art. 56 alin. (2) lit. a) din lege;
- (ii) o sumă cuprinsă între 1.500 lei și 5.000 lei, în cazul faptelor prevăzute la art. 54 din lege, săvârșite de autoritățile și instituțiile administrației publice centrale și locale;
- (iii) o sumă cuprinsă între 20.000 lei și 25.000 lei, în cazul faptelor prevăzute la art. 54¹ din lege;

b) încălcări de gravitate medie, după cum urmează:

- (i) un quantum de la 0,3% până la 0,5% din cifra de afaceri totală, în cazul contravențiilor prevăzute la art. 53 din lege, sau o sumă cuprinsă între 200.001 lei și 500.000 lei, în ipoteza prevăzută la art. 56 alin. (2) lit. a) din lege;
- (ii) o sumă cuprinsă între 5.001 lei și 9.000 lei, în cazul faptelor prevăzute la art. 54 din lege, săvârșite de autoritățile și instituțiile administrației publice centrale și locale;
- (iii) o sumă cuprinsă între 25.001 lei și 35.000 lei, în cazul faptelor prevăzute la art. 54¹ din lege;

c) încălcări de gravitate mare, după cum urmează:

- (i) un quantum de la 0,5% până la 0,9% din cifra de afaceri totală, în cazul contravențiilor prevăzute la art. 53 din lege, sau o sumă cuprinsă între 500.001 lei și 800.000 lei, în ipoteza prevăzută la art. 56 alin. (2) lit. a) din lege;
- (ii) o sumă cuprinsă între 9.001 lei și 13.000 lei, în cazul faptelor prevăzute la art. 54 din lege, săvârșite de autoritățile și instituțiile administrației publice centrale și locale;
- (iii) o sumă cuprinsă între 35.001 lei și 45.000 lei, în cazul faptelor prevăzute la art. 54¹ din lege.

13. Contravențiile prevăzute la art. 53 lit. d) și e) din lege sunt considerate, de regulă, a fi fapte de gravitate mare și vor fi încadrate ca atare. Inspecția reprezintă cel mai important mijloc prin care pot fi găsite dovezi ale unor posibile încălcări ale regulilor de concurență prezumate de Consiliul Concurenței. Prin refuzul de a se supune unei inspecții dispuse de autoritatea de concurență este compromis caracterul inopinat al acesteia, existând posibilitatea ca documentele în legătură cu obiectul și scopul investigației, aflate la sediul întreprinderii care se opune inspecției, să fie modificate, ascunse, distruse total ori parțial. Prin astfel de acțiuni se periclitează exercitarea efectivă a atribuțiilor conferite prin lege Consiliului Concurenței.

14. În funcție de durata încălcărilor, acestea se împart în 3 categorii, cărora le este atribuit un factor de la 1 la 2, după cum urmează:

- a) încălcări de scurtă durată, respectiv mai puțin de 15 zile sau cu consumare instantanee: factor 1;
- b) încălcări de durată medie, respectiv între 15 și 30 de zile: factor 1,5;
- c) încălcări de lungă durată, respectiv peste 30 de zile: factor 2.

CAPITOLUL III

Adaptarea nivelului de bază

15. Nivelul de bază poate fi majorat sau redus cu un procent cuprins între 5% și 10% pentru fiecare circumstanță agravantă sau atenuantă reținută.

16. Nivelul de bază poate fi majorat în situația în care există circumstanțe agravante, precum:

- a) experiența anterioară în ceea ce privește procedurile sau notificările desfășurate în fața autorității de concurență;
- b) săvârșirea de către aceeași întreprindere a unei încălcări de același tip cu o încălcare constatată de Consiliul Concurenței prin decizie anterioară adoptată în comisie sau prin proces-verbal întocmit de inspectorii de concurență;
- c) măsurile de intimidare asupra altor întreprinderi pentru a le determina să nu furnizeze informațiile solicitate de Consiliul Concurenței sau să le furnizeze de o manieră inexactă ori incompletă sau orice încercare de a determina astfel de atitudini;
- d) alte împrejurări de natura celor de mai sus.

17. Nivelul de bază va fi diminuat atunci când există circumstanțe atenuante, precum:

- a) colaborarea efectivă cu Consiliul Concurenței în cursul procedurilor, dincolo de obligația legală de a coopera;
- b) încetarea încălcării din propria voință a făptuitorului;
- c) alte împrejurări care demonstrează voința întreprinderii sau a autorității publice de a facilita aflarea adevărului în cauzele aflate în atenția Consiliului Concurenței.

CAPITOLUL IV

Alte prevederi

18. Pentru contravențiile prevăzute la art. 53 din lege, rezultatul final al calculului amenzii, conform metodei prevăzute în prezentele instrucțiuni, nu se poate situa sub pragul de 0,1% din cifra de afaceri totală realizată de contravenient în anul financiar anterior sancționării și nu poate să depășească 1% din cifra de afaceri totală din anul financiar anterior sancționării, respectiv, în situația prevăzută la art. 56 alin. (1) din lege, din cifra de afaceri aferentă anului imediat anterior anului de referință pentru calcularea cifrei de afaceri în vederea aplicării sancțiunii, pentru întreprinderi sau asociații de întreprinderi.

19. Atunci când nici în anul anterior anului de referință pentru calcularea cifrei de afaceri în vederea aplicării sancțiunii întreprinderea nu a realizat cifră de afaceri, va fi luată în calcul ultima cifră de afaceri înregistrată de întreprindere.

20. Pentru contravențiile prevăzute la art. 54 din lege, amenda calculată conform metodei prevăzute în prezentele instrucțiuni nu poate fi mai mică de 1.000 lei și nu poate depăși 20.000 lei.

21. În situația în care contravențiile prevăzute la art. 53 din lege au fost săvârșite de către o întreprindere sau o asociație de întreprinderi nou-înființată, care nu a înregistrat cifră de afaceri în anul anterior sancționării, amenda calculată potrivit metodei prevăzute în prezentele instrucțiuni nu poate fi mai mică de 10.000 lei și nu poate depăși 1.000.000 lei.

22. Atunci când, în urma aplicării criteriilor de individualizare prevăzute la cap. II și III, pragurile minime, respectiv cele maxime prevăzute de lege sunt depășite, amenda aplicată va fi stabilită la nivelul limitei minime, respectiv celei maxime prevăzute de lege.

23. Prezentele instrucțiuni se pun în aplicare prin ordin al președintelui Consiliului Concurenței și intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ70050699XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

